

Uztura katedra

Uztura katedras vēsture

1989. gadā ar LLA rektora I. Gronska pavēli Nr. 02 - 276 tiek izveidota Uztura un darbmācības katedra, kura īstenoja studentu apmācību sabiedriskās ēdināšanas un darbmācības specialitātēs. Par katedras vadītāju ievēl fakultātes dekāni doc. I. Melgalvi, par laboratorijas vadītāju ieceļ Janīnu Ķīvīti. Lektore V. Kozule izveido darbmācības specialitātes studiju plānu. Viņa ir arī pirmā specialitātes vadītāja. Sabiedriskās ēdināšanas tehnoloģijas un organizācijas specialitāti turpina vadīt doc. I. Skrupskis. Par katedras vadītājas vietnieku nozīmē lektoru Vilni Kazāku, viņš arī pārvalda Valdekas pili. Katedrā darbu uzsāka doc. A. Kļaviņa, asistentes I. Līce un S. Grīnberga.

Uztura un darbmācības katedras kolektīvs 1989.gadā.

Kā mācībspēki darbu katedrā šajā laikā uzsāka: docenti I. Melgalve, I. Skrupskis, vecākie pasniedzēji V. Kozule, V. Kazāks, J. Ķīvīte, S. Pūpola, asistenti L. Ozolniece, I. Paulsone, mācību meistari G. Lamberts, D. Apaļais, L. Tīfentāle, laborante A. Kalēja.

1991. gadā par katedras vadītāju ievēl docentu I. Skrupski. Ar 1991. gadu sabiedriskās ēdināšanas tehnoloģijas un organizācijas specialitāti vada lekt. J. Ķīvīte, bet 1993. gadā mājturības specialitātes vadību pārņem lektore S. Pūpola.

1993. gadā Uztura un darbmācības katedra tiek pārdēvēta par Uztura un mājturības katedru. Šajā laikā veidojās arī pirmās LLU sadarbības iespējas ar ārzemju partneriem. Sadarbībā ar Vācijas Ziemeļreinas-Vestfālenes pavalsti 1993. gadā tiek iekārtota "Mācību virtuve". Katedrā uzsāk darbu mācību mestare Māra Skudre un laborante Ingūna Krēsliņa, kuras atbild par jaunizveidoto Mācību virtuves kompleksu.

1994. gadā pēc LLU vadības vizītes Vācijā, mācību prorektora ierosināta, katedra izveido jaunu studiju programmu – Lietišķā mājturība. Tās pirmā vadītāja ir asist. L.Medne, vēlāk šīs specialitātes vadību pārņem asist. Maira Apškalēja.

1994. gadā notiek pirmais mājturības specialitātes izlaidums. Tas paliek atmiņā ar to, ka katrs absolvents saņem baltu rozi, pēc Mājturības institūta labākajām tradīcijām, un to pasniedz no Anglijas ieradusies Kaučminde mājturības skolas pasniedzēja Marija Ņeņģe.

Paralēli studiju darbam, katedrā tiek izstrādātas disertācijas. 1996. gadā tiek aizstāvētas divas disertācijas: viena habilitētā zinātņu doktora (doc. Imants Skrupskis) un viena zinātņu doktora (vec. zin. līdzstr. Uldis Kauliņš). 1998. gada pavasarī Mārtiņš Ruciņš un Viesturs Rozenbergs aizstāv promocijas darbus.

1998. gadā notiek pirmais lietišķās mājturības specialitātes izlaidums. 1999. gadā lietišķās mājturības specialitātes studiju plāns tiek reorganizēts, tiek mainīts arī tās nosaukums – ēdināšanas un viesnīcu uzņēmējdarbība (pirmais studiju programmas vadītājs profesors I.Skrupskis), bet mājturības specialitāte uz mājturība-pedagoģija.

Uztura katedras kolektīvs

Ar 2000. gada 1. jūliju tika izveidota Uztura katedra, reorganizējot Uztura un mājturības katedru. Ēdināšanas un viesnīcu uzņēmējdarbības specialitātes studenti un docētāji palika Pārtikas tehnoloģijas fakultātes sastāvā. Arī pēc reorganizācijas katedras pamatbāze palika cokolstāvā. Uztura katedra kļuva par profilējošo katedru Ēdināšanas un viesnīcu

uzņēmējdarbības studiju programmas studentiem, kurā tika uzņemti 60 pilna laika studiju studenti ik gadu.

2001. gadā tika uzņemti pirmie nepilna laika studenti Ēdināšanas un viesnīcu uzņēmējdarbības studiju programmā un pēc pieciem gadiem, 2006. gadā notika pirmais izlaidums nepilna laika studentiem.

No 2006. gada katedras un studiju programmas vadību pārņēma asociētā profesore A. Blija, bet ar 2010./2011. studiju gada studiju programmu vada docente I. Millere.

2008. gadā ar katedras kolēģu iniciatīvu tika uzsāktas 1. līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Viesnīcu pakalpojumi” (programmas vadītājs asociētais profesors M. Ruciņš) un „Ēdināšanas pakalpojumi” (programmas vadītājs docents V. Rozenbergs) īstenošana LLU filiālē Kandavā. Studiju programmas filiālē īstenotas līdz 2011. gada nogalei.

No 2008. gada līdz 2010. gadam savus promocijas darbus aizstāv lektore Ilze Beitāne (iegūstot inženierzinātņu doktora grādu), Ingrīda Millere un Linda Medne (iegūstot ekonomikas zinātņu doktora grādu). 2014. gadā promocijas darbu aizstāv lektore Rita Riekstiņa-Dolģe (iegūstot inženierzinātņu doktora grādu).

2006. gadā promocijas darbu aizstāv Uztura katedras doktorante Solvita Kampuse, 2010. gadā doktorante Tatjana Marčenkova, 2013. gadā doktorante Sigita Boča.

Uztura katedras kolektīvs

Uztura katedras darbība šodien

No 2016.gada janvāra katedras mācībspēku kabineti atrodas PTF studiju un pētniecības centrā Rīgas ielā 22.

2018. gadā katedrā strādā 9 mācībspēki: profesors Dr. habil. sc. ing. Imants Atis Skrupskis, asociētās profesores Dr. sc. ing. Anita Blija un Dr. sc. ing. Ilze Beitāne, docentes Dr. oec. Linda Medne, Ingrīda Millere, Dr. sc. ing. Rita Riekstiņa-Dolģe, lektore Mg. paed. Gita Krūmiņa-Zemture, lektore Mg. sc. ing. Gita Skudra, lektore Mg. paed. Sandra Īriste un laboratorijas vadītāja Māra Skudre.

Blakus mācību darbam Uztura katedras akadēmiskais personāls veic arī zinātniski pētniecisko darbu. Pozitīvi jāvērtē katedras docētāju vēlme iegūt zinātnisko grādu. 2018. gadā doktorantūrā studē lektore Gita Krūmiņa-Zemture un Sandra Īriste.

2020. gadā Uztura katedru vada Gita Krūmiņa-Zemture, kas ir aktīva, noslēdzot sadarbības līgumus ar nozares asociācijām un profesionālajām skolām.

2020. gadā tiek renovēta LLU galvenajā ēkā esošā mācību virtuve, kura iegūst profesionālās virtuves veidolu.

Mācību virtuve 2020. gadā

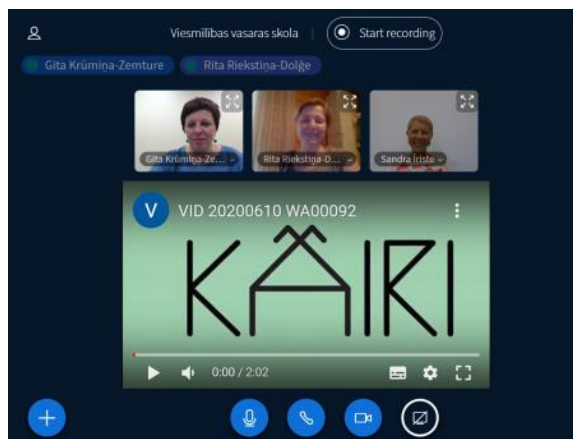
2020. gadā notiek pirmā Viesmīlības vasaras skola, kur dalībnieki iepazīst ēdināšanas un viesu izmitināšanas pakalpojuma būtību, iegūst zināšanas viesmīlības etiķetes, viesu

apkalpošanas un veselīga uztura jautājumos. Viesmīlības vasaras skola notiek arī 2021. un 2022. gados, piesaistot skolu, profesionālo vidusskolu jauniešus un citus interesentus.

Viesmīlības vasaras skolas afišas

Uztura katedra cieši sadarbojas ar viesmīlības nozares uzņēmumiem. Nozares uzņēmumu pārstāvji līdzdarbojas Uztura katedras rīkotajos pasākumos, Viesmīlības vasaras skolā, pieredzes apmaiņā, lekcijās un semināros, daloties ar savu pieredzi, kā arī piedalās Valsts pārbaudījumu komisijā. SIA “Kairi” un SIA “Reaton” aktīvi līdzdarbojas praktisko meistarklašu atbalstā, par nozares aktuālajām tēmām.

Uzņēmums SIA “Kairi”, stāstot par uzņēmuma pieredzi Viesmīlības vasaras skolā

2021. gadā lektore Gita Krūmiņa- Zemture sadarbībā ar Jelgavas pils muzeju, LLU Fundamentālo bibliotēku un Uztura katedras mācībspēkiem realizē virkni pasākumu, kas

veltīta Jelgavas pavāru grāmatas 225 gadu jubilejai. Tiek izstādīta grāmata Frīdrihs Kazimirs Urbāns, Matias Stobe “Latviska pavāru grāmata muižas pavāriem par mācību visādus kungu ēdienus gārdi vārīt un sataisīt” Jelgava: Stefenhāgens, 1796, notiek pavārgrāmatu izstāde «Pavārgrāmatas. Laikmeta garšas», seminārs “Latvijas kulinārais mantojums literatūrā un pavārgrāmatās», 10 ēdienu restaurācija un tiek izveidotas fotoatklātnes.

Pavārgrāmatu izstāde «Pavārgrāmatas. Laikmeta garšas»

Uztura katedras studiju kursu norisē piedalās vieslektori, kas pilnveido un uzlabo studiju kursa apguvi. 2022. gada pavasarī studiju kursu “Cittautu virtuve”, “Etniskais uzturs” un “Apkalpošanas organizācija un vadība” ietvaros Uztura katedrā viesojās gastroenterologs, libānietis Hosams Abu Meri, lai topošos pārtikas ražošanas, viesmīlības un ēdināšanas nozaru speciālistus iepazīstinātu ar libāniešu kultūru, ēdieniem un to ēšanas tradīcijām. Kopīgā seminārā ar studentiem un Uztura katedras mācībspēkiem tapa vairāki ēdieni un norisinājās to degustācijas.

Hosams Abu Meri ar studentiem un Uztura katedras mācībspēkiem

Uztura katedrā tiek realizēti dažādi projekti:

- ✓ LLU lietišķo pētījuma projekts “Izglītības iestāžu ēdināšanas pakalpojuma pārstrukturizācija epidemioloģiskās krīzes apstākļos” (16.12.2020. – 15.12.2022.)”
- ✓ TEPEK projekts Ražošanas tehnoloģijas izstrāde mini galetēm un čipsiem (Vaučers (04.12.2020. – 04.12.2021.); vadītāja - Rita Riekstiņa - Dolģe
- ✓ LLU projekts / Z48 Ilgtspējīga gastronomiskā tūrisma attīstība Latvijas lauku reģionos (01.06.2020. – 31.05.2022.); pētnieks – M. Eglīte, I.Beitāne
- ✓ Valsts pētījumu programma, tēma VP42-Ekonomiskais, politiskais un juridiskais ietvars Latvijas tautsaimniecības potenciāla saglabāšanai un konkurētspējas pieauguma veicināšanai pēc pandēmijas izraisītas krīzes (reCOVvery-LV) Nr. VPP-COVID-2020/1-0010 (01.07.2020.-31.12.2020.); vadošais pētnieks – I.Beitāne, S.Īriste, pētnieks – J.Bujaka
- ✓ LZP projekts Nacionālā identitāte: gastropoētiskais aspekts. Vēsturiskais, starpnacionālais un starpdisciplinārais konteksts (01.01.2020. - 31.12.2022.); pētnieks – G.Krūmiņa-Zemture
- ✓ LAD 22 projekts Medus maisījuma ar paaugstinātu uzturvērtību un nemainīgu viskozitāti izstrāde (16.06.2019. – 19.07.2021.); vadītāja no LLU – A.Blija
- ✓ TEPEK projekts Jauna augu valsts izcelsmes produkta, ka alternatīvas gaļas produktiem, eksperimentāla izstrāde (17.03.2020. - 17.03.2021.); vadošais pētnieks – I.Beitāne
- ✓ ESF projekts Latvijas Lauksaimniecības universitātes pārvaldības pilnveide (09.03.2018. – 31.08.2021.); projekta vadītājs – I.Beitāne, projekta vadītāja asistents – S.Īriste
- ✓ ESF projekts LLU akadēmiskā personāla pilnveidošana (01.01.2019. – 31.12.2021.), dalībnieki – I.Beitāne, A.Blija, R.Riekstiņa-Dolģe, S.Īriste, G.Krūmiņa-Zemture.

Uztura katedras kolektīvs

2023. gadā par Uztura katedras vadītāju tiek ievēlēta docente Dr. sc. ing. Rita Riekstiņa-Dolģe. Ēdināšanas un viesnīcu uzņēmējdarbības studiju programmas direktore Mg. paed. Gita Krūmiņa-Zemture. Par laboratorijas vadītāju kļūst docente Dr.sc.ing. Daiga Kunkulberga. Uztura katedras mācībspēki 2022./2023. māc.: prof. Dr.sc. ing. Ilze Beitāne, asociētā profesore Dr.sc. ing. Anita Blija, docente Dr. oec. Linda Medne, docente. Dr. paed Sandra Īriste, Viesdocente Mg sc. sal. Liene Jansone, vieslektore MBA Marta Eglīte.

Notiek aktīva gatavošanās akreditācijai. Tiek pilnveidots studiju kurss un 2022./ 2023. mācību gadā realizēti divi jauni studiju kursi “Deserti” un “Vīna kultūra”.

Fundamentālo pētījumu veikšana LLU" zinātniskā projekta G11 "Izglītības iestāžu ēdināšanas pakalpojuma pārstrukturizācija epidemioloģiskās krīzes apstākļos" ietvaros tika rīkots seminārs “Ēdināšanas pakalpojums izglītības iestādēs Latvijā: izaicinājumi un perspektīvas”. Seminārs tika organizēta gan klātienē, gan attālināti, pulcējot lielu interesentu skaitu – 210 dalībniekus. Tā dalībnieki pārstāvēja visas ieinteresētās puses, kuras piedalās ēdināšanas pakalpojuma izglītības iestādēs plānošanā un organizācijā: pašvaldību pārstāvji, izglītības iestāžu vadītāji, ēdnīcu vadītāji, pavāri, medmāsas, skolotāji un citi interesenti.

Semināra "Ēdināšanas pakalpojums izglītības iestādēs Latvijā: izaicinājumi un perspektīvas" norise

Uztura katedra aktīvi darbojas pie jaunu mācību līdzekļu izstrādes:

- ✓ Mācību līdzekļu izstrāde,, **Tūrisma nozares Ēdināšanas un Viesu izmitināšanas sektorā**" (2017.-2021.); *projekta vadītāja – I.Millere, R.Riekstiņa-Dolģe*
- ✓ Digitālā mācību līdzekļa "**Tūrisma nozares Viesu izmitināšanas un Tūrisma sektorā**" satura izstrāde.); *projekta vadītāja – S.Īriste, R.Riekstiņa-Dolģe*
- ✓ ESF projekts Nr.8.5.2.0/16/I/001 Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai (2016.-2021.) => aktivitāte "**Profesionālās kvalifikācijas eksāmena programmā "Tūrisma nozare"** kvalifikāciju - Pavārs, Pavāra palīgs, Konditors, Konditora palīgs izstrāde"; *projekta dalībnieki - G.Krūmiņa-Zemture, R.Riekstiņa-Dolģe.*

Uztura katedras mācībspēki ir aktīvi starptautiskajos sadarbības projektos, piedaloties ar vieslekcijām un pieredzes apmaiņu sadarbības universitātēs. Ēdināšanas un viesnīcu uzņēmējdarbības studenti aktīvi izmanto iespēju Erasmus+ programmas ietvaros studijām sadarbības universitātē vai izvēlas iziet praksi kādā no ārvalstu viesmīlības uzņēmumiem.

Profesore Ilze Beitāne un docente Rita Riekstiņa-Dolģe pieredzes apmaiņas braucienā Akdenīzes univesitātes Tūrisma fakultātē Turcijā

Asociētā profesore Anitas Blija nodarbību vadīšanā Taškentas Valsts Agrārās universitātes Samarkandas filiāles studentiem

Asociētā profesore Anitas Blija kopā ar Taškentas Valsts Agrārās universitātes rektoru un kolēģiem

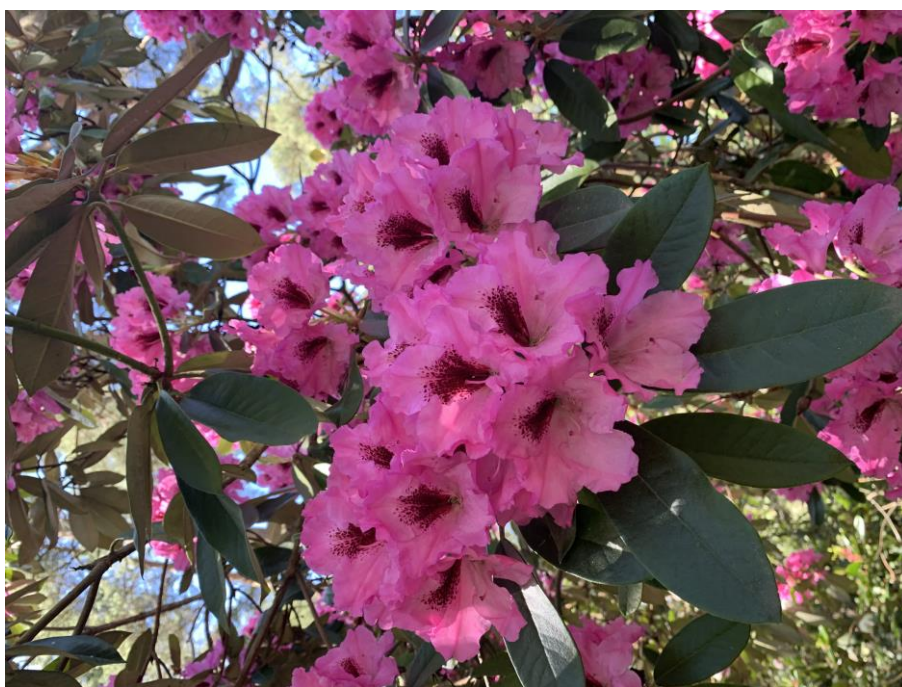

Meistarklases dalībnieki Kirgistānas Nacionālajā Agrārajā universitātē

*Uztura katedras mācībspēki sveic visus
Pārtikas tehnoloģijas fakultātes kolēģus,
absolventus un studentus 75.gadu jubilejā!*

Pastāvēs, kas pārvērtīsies! /J. Rainis/

Lai dzīvo Putriķi!